

Må tidligst offentliggøres, når talen er holdt
Det talte ord gælder

SSF-næstformand Kirsten Vognsen Weiss

Ved mødet på Uffe-Skolen, Tønning

Lørdag den 29. maj 2021 kl. 16

"Man må trække en grænse" det er navnet på sangen som årets årsmøde motto er taget fra. Sangen blev skrevet på opfordring fra grænseforeningen og sikken en sang - sikken en gave!!

Den handler om os - om mindretallet.

Sprog, sang, mening og mod dette års motto - ER disse 4 ord ikke det, der udgør at være mindretal?

Mod til at være sig selv, mod til at have sin mening, mod til at stå frem! Alle de ting gør vi i hverdagen - i de store og *i de små ting*. Børnene går til skolen en anden skolevej end de andre børn fra nabokabet eller i en anden børnehave end naboens børn. De går til IF i stedet for til SV, de er nødt til fra en tidlig alder at identificere sig med at være en af de andre - en af mindretallet, det trækker sig igennem hele livet. Nogle gange indgås der kompromiser eksempelvis; at blive konfirmeret i den tyske kirke, det er jo nemmere, hvis hele familien kan forstå gudstjenesten. Men er det at vise mod? Misforstå mig ikke! Som mindretal lever vi af kompromiser, vi har brug for kompromiserne for at kunne leve fredeligt i sameksistens med flertallet. Men hver gang vi indgår et kompromis, bør vi måske overveje kompromiset meget nøje, for på et eller andet tidspunkt er vi ikke modige - men behagesyge. Nogle gange er det sværere end andre gange at stå fast end andre gange og det ved i alt om her i Tønning, hvor der er langt til Danmark og afstandene til nogle af mindretallets arrangementer kan være store.

Her i Tønning viser I i dag mod, I hejser flaget, I er sammen, I viser, at I har modet til at stå frem og være mindretal. Det er meget flot og jeg er meget glad for at kunne være en del af jeres fællesskab i dag. I trodser betænkeligheder, tager et meget stort skridt fremad. I vil mindretallet og dets fremtid og viser det i dag.

Sangen/musikken fylder meget i mindretallet i hvert fald i mit liv. Har vi desværre måtte undvære rigtig meget i disse tider, meget har vi måtte undvære og det har været hårdt- irriterende- svært- *til tider ikke til at bære*. MEN det har også fået os til at stoppe op og finde nye værdier, måske har nedlukningen været med til at få åbnet øjnene for nogle ting, der indtil nu bare har været en sur pligt. Lad os tage generalforsamlinger som eksempel. Hvor mange af os har en mørk vinteraften ikke bandet og svovlet over at skulle afsted? Hvor mange af os har ikke "haft tid"?

Nu har vi undværet mange møder. Mange møder har for mit vedkommende været omlagt til online møder. I begyndelsen synes jeg egentlig det var rigtig rart, jeg kunne sidde hjemme, drikke min egen te, VÆRE EFFEKTIV. Det viste sig med tiden dog, at jeg savnede noget. Jeg savnede fællessangen, følelsen af samhørighed, snakken om løst og fast. Ja -det er effektivt med onlinemøder, mødet kan nås på halvdelen af tiden, ingen kørsel, man går fra sit arbejdsværelse

direkte i stuen og kan slappe af. Kameraet kan slukkes og hovedet kan hvile. Jeg har dog lært, at møder ikke består af beslutninger, men lever af diskussioner-øjeblikkontakt-hovedrysten-gab og SAMVÆR. Samværet som breder sine vinger hen over forsamlingen i det øjeblik fællessangen bruser gennem salen. Vi ved, at vi er del af noget, vi ved, vi måske er uenige om noget, men i sidste ende kun vil det bedste for mindretallet. Sangen er en af de ting, der binder os sammen, ligesom nærværet- når vi sidder sammen i samme rum og kan være sammen. Sammen om mindretallet.

Jeg citerer fra sangen:

Vi har sprog, vi har sang, vi har mening og mod
Vi har fremtiden liggende her for vor fod.
Hvis vi rummer den fortid som sammen os bandt
Gi'r det liv til den fællesskabsånd som vi fandt

Sangen og sproget hører sammen; sangen er en essentiel del af vores mindretals kultur. Vi synger gerne når vi er sammen og hvor er det irriterende at sidde i en sal, hvor nogle gemmer sig. Det mindste man kan gøre, er at bevæge læberne!! Ingen skal tvinges til at synge, dog skal ingen sidde og forhindre den fællesskabsfølelse, der opstår ved fællessang. Vi har alle valgt mindretallet, ud fra forskellige forudsætninger. Nogle af praktiske årsager, nogle af overbevisning og nogle er født ind i det. Fælles for alle er dog, at vi på et eller andet tidspunkt har foretaget et aktivt valg.

Vi har meldt os ind i mindretallet.

At melde sig ind i mindretallet har på et tidspunkt givet mening. At være del af mindretallet er dog også en forpligtigelse.

Det kan være svært at finde fodfæste i mindretallet måske pga. sproget eller nogle af traditionerne, som kan være svære at deltage i, f.eks. dans om juletræet, det er noget mystisk noget, når man ikke er opvokset med det. Nogle vælger denne tradition fra og for at skjule det vælger man at optage det hele med sin mobil.

Eller:

Til afslutning på skolen, hvor man vælger ikke at synge med, men evt. sidder og snakker som om det er en reklameblok.

Eller:

Når der er en tale, man glemmer, at man selv har valgt mindretallet og vil have talerne oversat.

Men det er disse steder f.eks. det giver mening at stå fast og være modig for mindretallet. Her må vi ikke gå på kompromis!! For hvis tre danser om juletræet og 6 filmer, så er det vi er blevet til et levende museum. Vi kan kun opfordre hinanden til at være deltagere og ikke at være tilskuere. For her gælder reglen fra 1. hjælp, kun når du ikke gør noget, gør du noget forkert!

Nu mangler jeg kun at komme ind på sproget for at runde min tale af.

SPROGET.....

Sproget bliver gerne brugt som vægtskål for, hvor dansk du er. Det er meget belejligt, for sproget er måleligt og kan bedømmes. Personligt er min ledetråd: Så dansk som muligt, så tysk som nødvendigt. Vi må ikke forhindre mennesker i at være mindretal så længe deres sindelag er dansk.

Nu kunne jeg komme ind på identitetsdebat, sprogpolitik, strukturdebat og og ... men det tager hele en sydslesvigers liv, så lad os i fællesskab diskutere disse ting, blive klogere på hinanden og huske:

At være mindretal kræver:

Vi vil det danske både sprog og kultur, vi har vores mening- for *vi har valgt* at være en del af mindretallet, vi er modige- for i de ting vi gør og siger, står vi frem og er mindretal og sluttelig men ikke mindst vi holder af sang.

Jeg ønsker os alle et godt årsmøde 2021.

Tak for at jeg må være her i Tønning.